

skyttelse. Det Venstreparti, Laurier er Leder af, og som var frihandelsvenligt, kom til Roret i 1896. Hvad gjorde det saa? Det accepterede Modstandernes Toldprogram og har selv gennemført det endnu bedre. Det er et Vink om, hvorledes Partierne bære sig ad i Udlandet, og som jeg vil haabe ikke er helt spildt paa den højtærede Minister. Laurier har ikke alene gennemført, forstærket og systematiseret Kanadas Toldbeskyttelse, men det er ham, der er den egentlige Hovedmand i den Bevægelse, som vi holde meget af at kalde den Chamberlainske. Chamberlain var oprindelig Frihandelsmand og tiltraadte først denne Bevægelse paa et senere Stadium. Men denne Bevægelse, der gaar ud paa Toldforbund mellem England og alle dets Kolonier med Toldnedsættelse mellem dem og høj Told overfor Udlandet, er Kanada den særlige Bærer af, og i Kanada er det igen Laurier, der er den særlige Bærer deraf. Og naar han rundt paa Møder i den sidste Tid har sagt, at Frihandel naturligvis er Idealet, har han, som sagt, tilføjet: Ja, men i Kanada kunne vi ikke have Frihandel; vi skulle have vore Indtægter gennem Tolden, og der er noget andet, vi først maa have, og det er et Interesseforbund med Moderlandet England, baseret paa gensidige Toldnedsættelser; vi skulle have hele det engelske Rige sammensluttet paa den Basis. Derfor kan det ikke nytte at benytte Sir Wilfred Laurier som Eksempel paa en Frihandelsmand. Er han Bevis paa noget, saa er han det paa det stik modsatte.

Til Slut vil jeg gerne berøre nogle ret mærkelige Betragtninger, som den højtærede Minister anstillede over den Toldbyrde, som han tiltror os paa denne Side af Tinget at ville paalægge det danske Folk. Han kom til det Resultat, at naar vi fik vor Villie i det, vi her havde antydet, vilde vi komme op paa en Toldbyrde højt over Frankrig og Tyskland. Det var et ret mærkeligt Regnestykke, for jeg ved ikke af, at nogen af os egentlig har antydet andet end det ønskelige i at vende tilbage til omtrent det Niveau, som var i Toldloven af 1863. Og hvis vi vendte tilbage til dette Niveau, vilde vi sandelig ikke komme til noget, der er højere end Frankrig og Tyskland. Jeg skal ikke lægge nogen Vægt paa det Tal, som den højtærede Minister siger, han har fra Statistisk Bureau, nemlig, at Toldbyrden hos os udgør 6 pCt. af samtlige Varers Værdi. Jeg har udregnet den for Aaret 1907—08, og den er der noget over 7 pCt. Men det er ganske ligegyldigt; thi det, som har Betydning, og

som jeg vil bruge, er en Beregning, som hverken Ministeren eller Statistisk Bureau eller jeg har lavet, men det engelske Handelsministerium, det engelske Board of Trade. Det fandt det for nogle ganske faa Aar siden interessant til Brug for England at faa opgjort et paalideligt Skøn over Beskyttelsestødens Højde i de forskellige europæiske Lande. Det anlagde det efter et System, som viste Gennemsnittet, men som jeg ikke her skal beskrive. Jeg skal blot nøjes med at nævne dets Resultater; de have været nævnte paa Tryk adskillige Gange, og jeg behøver ikke at plage Dem med Resultaterne for alle de Lande, der nævnes. Men højest staar Rusland med Tallet 131, senere kommer Østerrig med 35, Frankrig 34, Tyskland 25, Danmark 18 — det var den gamle Toldlov — og Belgien lavest med 13. Efter den Toldreform, vi have foretaget, ere vi rimeligvis nede i Nærheden af Belgien, eller ere vi ikke paa 13, er Tallet formodentlig 14 eller 15, det skal jeg ikke kunne sige. Men hvis vi gik tilbage til en Toldlov, som gav lignende Virkninger som den afskaffede, ja saa havde vi Tallet 18 i Sammenligning med Tysklands 25 og Frankrigs 34, og jeg forstaa derfor ikke ganske, hvorledes den højtærede Minister kom til det Resultat, at hvis vi gjorde det, jeg her siger, kom vi op paa en højere Toldbyrde end baade Tyskland og England. Det tror jeg ikke paa nogen Maade. Det kan have sine Vanskeligheder at vende tilbage, og om vi komme til at vende tilbage, ved jeg ikke. Det kan være, at den højtærede Minister har Ret, naar han henviser til, at der i Landbruget hos Gaardmænd, Husmænd o. s. v. er Stemning imod indirekte Skatter og mod Told. Men hvis der er det, saa tror jeg ærlig talt, at det fra denne Samfundsklasses Side er en mindre fornuftig Stemning, og det er jo en Samfundsklasse — det nævner jeg ikke for at være ond imod dem, tværtimod, det tjener dem til Hæder —, som plejer at kunne regne ud, hvad der tjener dens Interesser. Naar man nu siger, at denne Samfundsklasse er bedre tjent med at faa direkte end indirekte Skatter, er der et saare simpelt Regnestykke, som forekommer mig at stride ret stærkt derimod, og det er dette, —, og jeg tror, det ikke kan bestrides — det er ikke nye Tal, det er paa den gamle Toldlov, jeg har baseret det —, at Landbruget kun betaler 20 pCt. af vore Toldskatter. Det ligger i, at Landbruget er det Erhverv, som af ganske naturlige Grunde er mindst opfordret til at benytte